

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
 КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
 соціальної педагогіки та психології
 О. В. Пономаренко
 (підпис) (ініціали та прізвище)

« » 2023 р.

ОСНОВИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалаврів

очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти

спеціальності «Спеціальна освіта»

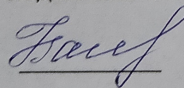
спеціалізації 016.01 Логопедія

освітньо-професійна програма «Логопедія»

Укладач: Соловйова Т. Г., к. пед. н., доцент кафедри соціальної педагогіки та спеціальної освіти

Обговорено та ухвалено
 на засіданні кафедри соціальної
 педагогіки та спеціальної освіти

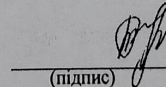
Протокол № 1 від «30» серпня 2023 р.
 Завідувач кафедри соціальної
 педагогіки та спеціальної освіти

Н. В. Заверико

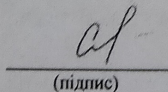
Ухвалено науково-методичною радою
 факультету СПП

Протокол № 1 від «30» серпня 2023 р.
 Голова науково-методичної ради
 факультету соціальної педагогіки та
 психології

Т. В. Турбар
 (ініціали, прізвище)

Погоджено
 Гарант освітньої програми

Т. Г. Соловйова
 (ініціали, прізвище)

Запоріжжя 2023

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Кількість кредитів – 3	Обов'язкові дисципліни	
		Цикл професійної підготовки спеціальності	
Спеціальність 016 Спеціальна освіта	Загальна кількість годин – 90	Семестр:	
Спеціалізація 016.01 Логопедія		2 -й	2 -й
Освітньо-професійна програма Логопедія	Змістових модулів – 4	Лекції	
		14 год.	4 год.
		Практичні	
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 8	30 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		46 год.	80 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи інклюзивної освіти» є засвоєння теоретико-методологічних, нормативно-правових та організаційно-методичних засад інклюзивних процесів у закладах освіти.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Основи інклюзивної освіти» є:

- сформулювати усвідомлене розуміння основних положень концепції інклюзії в освіті;
- виробити навички командної роботи при навчанні та вихованні дітей з особливими освітніми потребами;
- планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами, в тому числі і з порушеннями мовлення;
- усвідомити важливість сприяння соціальної адаптації осіб з особливими освітніми потребами;
- розуміти принципи командної роботи при організації супроводу дитини з особливими освітніми потребами;
- забезпечити володіння стратегіями взаємодії з батьками дітей з особливими потребами;
- сформулювати навички диференційованого викладання та оцінювання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p>Результати навчання:</p> <p>РН2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>РН5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.</p> <p>РН6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами, зокрема з порушеннями мовленнєвого розвитку з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.</p> <p>РН13. Володіти методиками сприяння соціальної адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.</p> <p>РН14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, логопеда, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.</p> <p>РН19. Володіти основними принципами, правилами, прийомами і формами суб'єкт-суб'єктної комунікації.</p> <p>РН21. Працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку в різних типах закладів</p> <p>Компетентності:</p> <p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технології, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-8. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з інвалідністю, в тому числі, і з порушеннями мовленнєвого розвитку в різних типах закладів.</p> <p>СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.</p> <p>СК-12. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.</p> <p>СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.</p> <p>СК-14. Здатність до роботи із спільнотою – на місцевому, регіональному, національному, європейському і більш широкому глобальному рівнях з метою формування толерантного, гуманного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами, розвитку здатності до рефлексії, включаючи спроможність</p>	<p>Методи навчання:</p> <p>1. Лекційні методи, словесні та наочні (лекція-пояснення, лекція-дискусія, лекція-презентація, тощо); діалогічні методи (інтерактивні заняття, інтелектуальні розминки, заняття з елементами тренінгу та ін.); метод аналізу нормативних документів щодо організації інклюзивного освітнього процесу; методи аналізу, синтезу, порівняння та узагальнення основних понять курсу.</p> <p>2. Практичні заняття: методи колективно-групового навчання (інтерактивні методи), практична робота в парах та малих групах; презентація виконаних завдань.</p> <p>3. Самостійна робота: організація самостійної роботи студентів; стимулювання студентів до самостійного набуття знань, пошукові, дослідницькі методи, метод кейсів, підготовка презентаційних матеріалів; самостійна підготовка до поточного та підсумкового контролю.</p> <p>4. Консультаційні методи: індивідуальні і групові консультації за запитами студентів; екзаменаційна консультація</p> <p>Контрольні заходи:</p> <p>Поточний контроль: накопичувальна бально-рейтингова система. (оцінювання досягнень студентів за усіма видами навчальної діяльності)</p> <p>Протягом семестру, під час практичних занять: усне опитування, експрес-тестування після вивчення змістових розділів, оцінювання виконаних завдань (виступів у форматі презентації, оцінювання результатів виконання завдань для самостійної роботи, оцінювання виконання практичних завдань в усній та</p>

<p>обдумувати як власні, так й інші системи цінностей.</p> <p>СК-17. Здатність залучати та доцільно використовувати ресурси у наданні корекційної, педагогічної та соціальної допомоги, підтримки сім'ям, дітям, молоді з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-18. Здатність до формування й розвитку соціокультурного середовища, сприятливого для осіб з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-19. Здатність до проектування індивідуальних траєкторій розвитку, соціальної адаптації та інтеграції осіб з порушеннями мовлення, відповідно до результатів психолого-педагогічної та логопедичної діагностики</p>	<p>письмовій формі).</p> <p>Підсумковий семестровий контроль – екзамен (письмова форма). Складається з теоретичної та практичної частини. Теоретична частина – тестування; практична частина – письмове виконання практичного завдання (кейси).</p>
--	---

Міждисциплінарні зв'язки.

Проблематика курсу «Основи інклюзивної освіти» пов'язана з курсами «Вступ до спеціальності», «Спеціальна педагогіка», «Логопедія», «Основи соціалізації особистості з особливими освітніми потребами», з практиками

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Інклюзивна освіта: сутність, завдання, принципи

Ідеологія інклюзії. Інклюзія як стратегія міжнародного та національного розвитку. Основні поняття / категорії інклюзивної освіти. Нормативно-правове забезпечення інклюзивної освіти на державному та міжнародному рівнях. Методологія інклюзії. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивної освіти. Класифікація особливостей розвитку дітей з особливими освітніми потребами. Соціальна адаптація та соціалізація дитини з особливими освітніми потребами. Передумови забезпечення успішної інклюзії. Система управління інклюзивною освітою.

Змістовий модуль 2

Система спеціальної освіти України: шляхи модернізації

Історичне підґрунтя розвитку інклюзивної освіти – шлях від відторгнення до повного включення осіб з особливими освітніми потребами у життя соціуму. Система спеціальної освіти в Україні (вертикальна та горизонтальна). Позитивні сторони спеціальної освіти. Недоліки спеціального (відокремленого) навчання. Шляхи модернізації спеціальної освіти в Україні. Система спеціальних закладів (освітніх, медичних, соціальних та ін.) для осіб з особливими освітніми потребами. Індивідуальні форми навчання. Труднощі та переваги інклюзивного навчання.

Змістовий модуль 3

Організація освітнього процесу в умовах інклюзивного навчання

Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами. Доступність, безбар'єрність освітнього середовища. Універсальний дизайн. Організація корекційно-розвиткової роботи у різних типах закладів. Індивідуальна програма розвитку дитини. Курикулум навчального та корекційно-розвивального процесів. Модифікація й адаптація курикулуму. Диференційоване викладання як засіб задоволення навчальних потреб усіх учнів. Диференціація змісту, процесу, кінцевих результатів. Взаємозв'язок диференційованого викладання та оцінювання. Додаткові освітні послуги в інклюзивному освітньому середовищі.

Змістовий модуль 4

Роль інклюзивно-ресурсних центрів в організації інклюзивного навчання

Інклюзивно-ресурсний центр як осередок організації інклюзивного навчання та забезпечення реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на якісну освіту.

Комплексна психолого-педагогічна оцінка розвитку дитини. Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги в інклюзивно-ресурсних центрах. Системний супровід дитини з особливими освітніми потребами. Розробка рекомендацій щодо освітньої програми для дитини з особливими освітніми потребами. Участь у роботі команд психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами у школах і дитсадках. Моніторинг динаміки розвитку дитини. Консультативна допомога всім учасникам інклюзивного освітнього процесу. Консультативна та психологічна допомога батькам (законним представникам) дітей з особливими освітніми потребами.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття, год.		Практичні заняття, год.		о/д ф.	з/дист ф.	Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
			о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15	10	4	2	6	2	5	14	5	10	15
2	15	12	4		8	2	3	12	5	10	15
3	15	12	4	2	8		3	13	5	10	15
4	15	10	2		8	2	5	12	5	10	15
Усього за змістові модулі	60	44	14	4	30	6	16	80	20	40	60
Підсумковий семестровий контроль екзамен	30						30	30			40
Загалом					90					100	

5. Темі лекційних занять

№ Змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
		3	4
ЗМ 1.	Тема 1. Інклюзія як стратегія міжнародного та національного розвитку Тема 2. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивної освіти	4	2
ЗМ 2.	Тема 3. Історичне підґрунтя розвитку інклюзивної освіти Тема 4. Шляхи модернізації спеціальної освіти в Україні	4	
ЗМ 3.	Тема 5. Організація освітнього процесу в умовах інклюзивного навчання Тема 6. Особливості корекційно-розвиткової роботи у різних типах закладів	4	2
ЗМ 4.	Тема 7. Роль інклюзивно-ресурсних центрів в організації інклюзивного навчання	2	
Разом		14	4

6. Теми практичних занять

містового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
ЗМ 1.	Тема 1. Інклюзія як стратегія міжнародного та національного розвитку Тема 2. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивної освіти	6	2
ЗМ 2.	Тема 3. Історичне підґрунтя розвитку інклюзивної освіти Тема 4. Шляхи модернізації спеціальної освіти в Україні	8	2
ЗМ 3.	Тема 5. Організація освітнього процесу в умовах інклюзивного навчання Тема 6. Особливості корекційно-розвиткової роботи у різних типах закладів	8	2
ЗМ 4.	Тема 7. Роль інклюзивно-ресурсних центрів в організації інклюзивного навчання	8	
Разом		14	6

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
ЗМ 1.	Теоретичне завдання – тестування	Питання для підготовки: Ідеологія інклюзії. Інклюзія як стратегія міжнародного та національного розвитку. Основні поняття / категорії інклюзивної освіти. Нормативно-правове забезпечення інклюзивної освіти на державному та міжнародному рівнях. Методологія інклюзії. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивної освіти. Класифікація особливостей розвитку дітей з особливими освітніми потребами. Соціальна адаптація та соціалізація дитини з особливими освітніми потребами. Передумови забезпечення успішної інклюзії. Система управління інклюзивною освітою.	Тестування передбачає надання відповідей на 10 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів.	5
	Практичне завдання – написання есе на тему (обрати 1 з 3-х) Підготовка до дискусії	Теми на вибір: «Інклюзія як важлива передумова розбудови демократичного суспільства», «Переваги та недоліки сучасної інклюзивної освіти в Україні», «Значимість соціальної адаптації для дитини з ООП». Вимоги до виконання та оформлення: авторський текст обсягом до 4-5 тис. знаків з пробілами. Текст виконаного завдання надсилається на відповідну сторінку у Moodle . Обов'язково – посилання на використані джерела. https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10942 Підготовка до дискусії за темою: «Соціальна інклюзія та інклюзія в освіті»	Максимальна кількість балів (10 балів) нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (2 б.); - повнота розкриття теми (3 б.); - дотримання логіки викладу матеріалу (2 б.); - творчий підхід до розкриття теми(3 б.).	10
Усього за ЗМ Іконтр. заходів	2			15

ЗМ 2.	Теоретичне завдання – тестування	Питання для підготовки: Історичне підґрунтя розвитку інклюзивної освіти – шлях від відторгнення до повного включення осіб з особливими освітніми потребами у життя соціуму. Система спеціальної освіти в Україні (вертикальна та горизонтальна). Позитивні сторони спеціальної освіти. Недоліки спеціального (відокремленого) навчання. Шляхи модернізації спеціальної освіти в Україні. Система спеціальних закладів (освітніх, медичних, соціальних та ін.) для осіб особливими освітніми потребами. Індивідуальні форми навчання. Труднощі та переваги інклюзивного навчання.	Тестування передбачає надання відповідей на 10 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів	5
	Практичне завдання – підготовка доповіді з презентацією на тему за вибором. Підготовка до дискусії	Скласти доповідь на тему за вибором: 1) Історичне підґрунтя розвитку інклюзії; 2) Порівняльна характеристика спеціальної та інклюзивної освіти; Вимоги до виконання та оформлення: авторський текст обсягом до 4-5 тис. знаків з пробілами. Текст виконаного завдання надсилається на відповідну сторінку у Moodle . Обов'язково – посилання на використані джерела. https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10942 Підготовка до дискусії «Переваги та недоліки сучасної інклюзивної освіти в Україні»	Максимальна кількість балів (10 балів) нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (2 б.); - повнота розкриття теми (3 б.); - дотримання логіки викладу матеріалу (2 б.); - творчий підхід до розкриття теми(3 б.).	10
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			15
ЗМ 3.	Теоретичне завдання – тестування	Питання для підготовки: Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами. Доступність, безбар'єрність освітнього середовища. Універсальний дизайн. Організація корекційно-розвиткової роботи у різних типах закладів. Індивідуальна програма розвитку дитини. Курикулум навчального та корекційно-розвивального процесів. Модифікація й адаптація курикулуму. Диференційоване викладання як засіб	Тестування передбачає надання відповідей на 10 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів	5

		задоволення навчальних потреб усіх учнів. Диференціація змісту, процесу, кінцевих результатів. Взаємозв'язок диференційованого викладання та оцінювання. Додаткові освітні послуги в інклюзивному освітньому середовищі.		
	Практичне завдання – одне на вибір: 1) доповідь з презентацією на тему «Зарубіжний досвід впровадження інклюзивної освіти»; 2) Проектне завдання для малих груп. Складання індивідуальної програми розвитку дитини з ООП Підготуватися до вирішення кейсів з теми.	Вимоги до виконання та оформлення: 1) Текст виконаного завдання у вигляді презентації надсилається на відповідну сторінку у Moodle . Обов'язково – посилання на використані джерела https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10942	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (2 б.); - розкриття актуальності (1 б.) - творчий підхід до виконання завдання (4 б.) - ґрунтовність роботи (3 б.)	10
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			15

ЗМ 4.	Теоретичне завдання – усне опитування	Питання для підготовки: Інклюзивно-ресурсний центр як осередок організації інклюзивного навчання та забезпечення реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на якісну освіту. Комплексна психолого-педагогічна оцінка розвитку дитини. Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги в інклюзивно-ресурсних центрах. Системний супровід дитини з особливими освітніми потребами. Розробка рекомендацій щодо освітньої програми для дитини з особливими освітніми потребами. Участь у роботі команд психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами у школах і дитсадках. Моніторинг динаміки розвитку дитини. Консультативна допомога всім учасникам інклюзивного освітнього процесу. Консультативна та психологічна допомога батькам (законним представникам) дітей з особливими освітніми потребами.	Максимальна кількість балів нараховується затакими критеріями: - активність під час опитування (1 б.); - надання повних, ґрунтовних відповідей (3 б.); - творчий підхід у пошуку та наданні відповідей (1б.).	5
	Практичне завдання – складання схеми/таблиці з розподілом та основними характеристиками щодо фахівців команди супроводу Підготуватися до вирішення кейсів з теми.	За допомогою цифрових технологій або власноруч зобразити схему або таблицю. Вимоги до виконання та оформлення: схема у вільному стилі. Файл або скриншот виконаного завдання надсилається на відповідну сторінку у Moodle . Обов'язково – посилання на використані джерела. https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10942	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: своєчасність виконання (2 б.); творчий підхід до роботи (3 б.); використання цифрових технологій (3б.); естетичність оформлення (2 б.).	10
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			15

Усього за змістові модулі контр. заходів	8			60
--	---	--	--	----

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Теоретичне завдання - тестування	<p>Питання для підготовки:</p> <p>Ідеологія інклюзії. Інклюзія як стратегія міжнародного та національного розвитку. Основні поняття / категорії інклюзивної освіти. Нормативно-правове забезпечення інклюзивної освіти на державному та міжнародному рівнях. Методологія інклюзії. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивної освіти. Класифікація особливостей розвитку дітей з особливими освітніми потребами. Соціальна адаптація та соціалізація дитини з особливими освітніми потребами. Передумови забезпечення успішної інклюзії. Система управління інклюзивною освітою.</p> <p>Історичне підґрунтя розвитку інклюзивної освіти – шлях від відторгнення до повного включення осіб з особливими освітніми потребами у життя соціуму. Система спеціальної освіти в Україні (вертикальна та горизонтальна). Позитивні сторони спеціальної освіти. Недоліки спеціального (відокремленого) навчання. Шляхи модернізації спеціальної освіти в Україні. Система спеціальних закладів (освітніх, медичних, соціальних та ін.) для осіб особливими освітніми потребами. Індивідуальні форми навчання. Труднощі та переваги інклюзивного навчання.</p> <p>Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами. Доступність, безбар'єрність освітнього середовища. Універсальний дизайн. Організація корекційно-</p>	Тестування передбачає надання відповідей на 40 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів	20

		розвиткової роботи у різних типах закладів. Індивідуальна програма розвитку дитини. Курикулум навчального та корекційно-розвивального процесів. Модифікація й адаптація курикулуму. Диференційоване викладання як засіб задоволення навчальних потреб усіх учнів. Диференціація змісту, процесу, кінцевих результатів. Взаємозв'язок диференційованого викладання та оцінювання. Додаткові освітні послуги в інклюзивному освітньому середовищі. Інклюзивно-ресурсний центр як осередок організації інклюзивного навчання та забезпечення реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на якісну освіту. Комплексна психолого-педагогічна оцінка розвитку дитини. Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги в інклюзивно-ресурсних центрах. Системний супровід дитини з особливими освітніми потребами. Розробка рекомендацій щодо освітньої програми для дитини з особливими освітніми потребами. Участь у роботі команд психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами у школах і дитсадках. Моніторинг динаміки розвитку дитини. Консультативна допомога всім учасникам інклюзивного освітнього процесу. Консультативна та психологічна допомога батькам (законним представникам) дітей з особливими освітніми потребами.		
	Практичне завдання – провести аналіз практичної ситуації	Практичне завдання виконується під час проведення екзамену. На платформі Moodle .у підсумковому завданні пропонуються кейси для вирішення (на вибір – 2 кейси з 6) Оформлення завдання безпосередньо на платформі https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10942	Максимальна кількість балів – 20 (по 10 за кожний вирішений кейс), які нараховуються за виконання таких частин роботи: грунтовний аналіз ситуації – 4 б.; визначення ресурсів для вирішення ситуації – 2 б. обґрунтування шляхів вирішення кейсу – 4 б.	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Колупаєва А.А., Софій Н.З., Найда Ю.М. Інклюзивна школа : особливості організації та управління : навч.-метод. посібник; за заг. ред. Л.І. Даниленко. Київ : Педагогічна думка: 2007. 127 с.
2. Чупахіна С. Основи інклюзивної освіти : Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2020 96 с.
3. Нагорна О.Б. Особливості корекційно-виховної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами : навчально-методичний посібник. Рівне : Університет менеджменту освіти, 2016. 141 с.
4. Колупаєва А.А. Вступ до інклюзивної освіти: навчальний курс рек. МОНУ. Київ : АТОПОЛ, 2010. 274 с.
5. Порошенко М.А. Інклюзивна освіта – навчальний посібник. Київ : ТОВ «Агенство «Україна», 2019. 300 с.

Додаткова:

1. Данілавичюте Е. А., Литовченко С. В. Стратегії викладання в інклюзивному навчальному закладі : навчально-методичний посібник / за ред. А. А. Колупаєвої. Київ : Видавнича група «А.С.К.», 2012. 360 с.
2. Особливості роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання / упоряд. Л.О. Савчук, І.В. Юхимець. Рівне, 2013. *Вісник №4 НДЛ інклюзивної освіти*. URL : <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi47/0038054.pdf>
3. Шевців З. М. Основи інклюзивної педагогіки : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 248 с.

Інформаційні ресурси

1. Концепція розвитку інклюзивної освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.10.2010 № 912. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/inklyuzivne-navchannya>
2. Інклюзивне навчання. URL : <https://mon.gov.ua/ua/tag/inklyuzivne-navchannya>
3. Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти. Постанова КМ України від 15 вересня 2021 р. № 957. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/957-2021-%D0%BF#Text>
4. Україна. Інклюзія. Фахівцям. URL : https://ircenter.gov.ua/static-pages/manuals_and_textbooks
5. Інклюзивно-ресурсні центри. URL : <https://mon.gov.ua/ua/dlya-batkiv/karta-irc-ta-zakladiv>